

Меѓународен Универзитет Визион - International Vision University
Universiteti Ndërkombëtar Vizion - Uluslararası Vizyon Üniversitesi

Adres: Ul. Major C. Filiposki No.1, Gostivar – Makedonya
tel: +389 42 222 325, www.vizyon.edu.mk, info@vizyon.edu.mk

DERS İZLENESİ (SYLLABUS)

DERSİN ADI	DERSİN KODU	YARIYILI	DERS YÜKÜ	AKTS
Sağlığın Geliştirilmesi ve Sağlık Eğitimi Yöntemleri	NRS1004	-I-	180	6

Ön Koşul (lar)	Yok
----------------	-----

Dersin Dili	Makedonca, Türkçe, İngilizce
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Seviyesi	Lisans
Dersin Öğretim Üyesi	
Dersin Yardımcıları	
Derslik	
Ders Dışı Görüşme Saatleri ve Yeri	Görüşme: Danışmanlık:

Dersin Amacı	Bu ders, öğrencilere sağlık kavramları, sağlığın boyutları, sağlığı etkileyen risk faktörleri, sağlık koruma ve geliştirme, hemşirenin rolleri, sağlıklı yaşam davranışları, yaşam kalitesi, bütüncül sağlık yaklaşımı, sağlık teşviki modelleri, ulusal ve uluslararası sağlık politikaları ile toplumda sağlık eğitimi konularında temel bilgi ve beceriler kazandırmayı amaçlamaktadır
Öğrenme Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler: Sağlığı etkileyen risk faktörlerini ve koşulları tanımlayabilecek, Sağlıklı yaşam tarzı davranışlarını açıklayabilecek, Hemşirenin sağlık koruma ve geliştirmedeki rollerini tartışabilecek, Sağlıkla ilişkili teorik modelleri yorumlayabilecek, Ulusal/uluslararası sağlık örgütlerini ve stratejilerini analiz edebilecektir.

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Sağlık Kavramı ve Temel Tanımlar Sağlığın tanımı (WHO, biyopsikososyal model) Sağlığın boyutları (fiziksel, mental, sosyal, ruhsal) Pozitif sağlık ve iyilik hali kavramları	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
2	Sağlığı Etkileyen Faktörler Genetik ve çevresel risk faktörleri Sosyodemografik belirleyiciler (eğitim, gelir, kültür) Sağlık eşitsizlikleri ve sosyal adalet	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
3	Sağlığı Koruma ve Geliştirme Stratejileri Birincil, ikincil, üçüncül koruma örnekleri Aşılama, tarama programları ve erken tanı	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
4	Hemşirenin Sağlığı Geliştirmedeki Rolü Sağlık eğitmeni, danışman ve savunucu olarak hemşire Kanıtı dayalı uygulamalar ve hasta merkezli bakım	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
5	Sağlıklı Yaşam Tarzı Davranışları Dünya Sağlık Örgütü'nün 10 altın kuralı Fiziksel aktivite, dengeli beslenme, stres yönetimi Tütün/alkol/madde bağımlılığından korunma	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
6	Yaşam Kalitesi ve Bütüncül Sağlık Yaşam kalitesi ölçütleri (WHOQOL) Holistik bakım: Beden-zihin-ruh dengesi	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
7	Sağlık İletişimi ve Danışmanlık Etkili iletişim teknikleri (empati, aktif dinleme) Motivasyonel görüşme yöntemleri	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
Ara Sınav		

8	Sağlığı Geliştirme Modelleri Pender'in Sağlığı Geliştirme Modeli Transtoretik Model (Değişim aşamaları)	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
9	Toplum Temelli Sağlık Eğitimi Eğitim programı tasarlama (hedef kitle, içerik, yöntem) Okul, iş yeri ve yaşlı bakım evlerinde uygulamalar	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
10	Ulusal Sağlık Politikaları Makedonya, AB ve Türkiye'de sağlıkta dönüşüm programları Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
11	Küresel Sağlık Örgütleri ve Hedefler WHO, UNICEF, UNESCO'nun stratejileri Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SDG 3: Sağlıklı Yaşam)	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
12	Sağlık Okuryazarlığı Düşük sağlık okuryazarlığının sonuçları Hasta eğitim materyali geliştirme ilkeleri	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
13	Toplumsal Biliçlendirme ve Farkındalık Kampanyaları Başarılı kampanya örnekleri (sigara bırakma, obezite ile mücadele) Öğrenci gruplarının kısa kampanya tasarımları	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
14	Dönem Projesi Sunumları Öğrencilerin sağlık teşvikine yönelik projelerini sunması Akran değerlendirmesi ve geri bildirim	Ders Notları, Belirtilen Kaynaklar
Dönem Sonu Sınavı		

AKTS VE DERS YÜKÜ TABLOSU

Sunum / Seminer			
Sınıf Dışı Ders Çalışma (ön hazırlık ve pekiştirme)	14	3	42
Ara Sınav	1	12	12
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	14	14
Toplam Ders Yüğü			
AKTS		6	

DERSLE İLGİLİ GENEL İLKELER

Değerli Öğrencilerimiz,

Derse dahil olmanız, dersi tam öğrenmeniz ve hak ettiğiniz başarıyı elde etmeniz amacıyla her derse, işlenecek konularla ilgili bölümleri temel ve yardımcı ders kitaplarından okuyarak hazırlıklı gelmeniz gerekmektedir. Ders saatlerine titizlikle uymanızı, çok zaruri olmadıkça dersleri aksatmamanızı, derse aktif katılım sağlamanızı, hocanızla ve sınıf arkadaşlarınızla tam iletişim kurmanızı, sınıftaki tartışmalara katılarak aktif olmanızı bekliyoruz. Gerek derslerde, gerekse sınavlarda meydana gelebilecek etik-dışı davranışlar konusunda ilgili yönetmelik çerçevesinde hareket edilecektir. Her dersin başında, ortasında veya sonunda olmak üzere hocanızın istediği bir zamanda yoklama alınacaktır. Dönem boyunca bütün derslere katılan öğrenciye, sınav notuna ek olarak 15 puan devam notu verilecektir.

KAYNAK KİTAPLAR

Zorunlu Kaynaklar				
No	Yazar	Kitap	Yayınevi	Yayın Yılı
1	Şevkat Bahar Özvarış	Sağlığı Geliştirme ve Sağlık Eğitimi	Hacettepe Üniversitesi Yayınları	2011
2	H. İbrahim Somyürek	Sağlık Meslek Eğitimi İçin İlk Yardım Kitabı	Palme Yayıncılık	2007
3	Mehmet Özden	Sağlık Eğitimi Ders Kitabı	Kişisel Yayınlar	2014
Yardımcı Kaynaklar				
1	Gökhan Aba	Sağlık Politikası ve Planlaması	Nobel Akademik Yayıncılık	2022
2	Olcay Özen	Sağlık Diplomasisi & Sağlık Politikaları Sistem Analisti Eğitimi	Medipol Üniversitesi	2007
3	Nuredin. A, Nuredin M.	Farklı Alanlarda Etik	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	2023

DEĞERLENDİRME ESASLARI

Değerlendirmede Esas Alınan Çalışmalar	SAYISI	KATKI PAYI
Devam	14	%15
Proje / Etkinlik	1	%15
Ara Sınav	1	%35
Dönem Sonu Sınavı	1	%35
TOPLAM	14	%100

ÜNİVERSİTE ETİK KODU

Sınavlarda kopya yapılması veya yapmaya teşebbüs edilmesi, dersle ilgili ödev, proje, sunum gibi çalışmalarda kullanılan kaynaklara atıf yapılmaması (intihal) durumlarında M.C. Eğitim bakanlığı ve Uluslararası Vizyon üniversitesinin mevzuatında yer alan ilgili disiplin kuralları uygulanır. Uluslararası Vizyon Üniversitesi öğrencilerinin bu tarz davranışlara asla rağbet etmemeleri beklenmektedir.